

Najavu ministra zaštite životne sredine Gorana Trivana da bi postojeća Termoelektrana Morava kod Svilajнца bila odlična lokacija za izgradnju pogona za preradu opasnog otpada naišla je na oštro protivljenje dugogodišnjeg predsednika opštine Dobrivoja Budimirovića Bidže.

- Da li su oni normalni! Pa termoelektrana je na 10 metara od reke, tu su i bunari za vodu za celu teritoriju Opštine Svilajnac! Građani Svilajнца ni slučajno neće dozvoliti da se tu gradi pogon za preradu otrovnog otpada. Gospodin Trivan, ako je toliko pametan, neka pokaže na svom primeru da je to bezopasno, pa neka pogon napravi u blizini svoje kuće. Neka napravi u Beogradu, pa da vidimo kako će Beograđani reagovati - kaže za "Vesti" najpoznatiji Svilajčanin.

Ministar Trivan se nedavno požalio da nijedna lokalna samouprava u Srbiji nije pristala da se na njenoj teritoriji gradi pogon za preradu opasnog otpada. Na osnovu ispitivanja i procene stručnjaka, on je naveo da je lokacija na kojoj se nalazi postojeća Termoelektrana kod Svilajнца odlična za izgradnju pogona, bez detaljnog objašnjenja na osnovu čega se došlo do tog zaključka.

EPS gasi Moravu bez objašnjenja

Nejasno je zašto Elektroprivreda Srbije planira da ugasi TE Morava.

- Termoelektana radi punom parom, remontovana je prošle godine i puno para je otišlo na to - kaže Dobrivoje Budimirović Bidža.

Na ovo pitanje ostali smo bez odgovora i u EPS-u.

Na njihovom sajtu piše da je Termoelektrana Morava"u Svilajncu "izgrađena na obodu područja u kom se nalaze jamski rudnici, sa ulogom da troši najsitnije frakcije uglja iz tih rudnika".

I ekolozi protiv

Goran Borić iz Ekološkog pokreta Svilajnac zatečen je najavom ministra da bi kraj njihovog grada mogao da se gradi pogon za preradu otrovnog otpada.

- Svakako to nećemo dozvoliti. Ne znam ko je toliko lud da potpiše dozvolu da se to gradi pored Morave, pa pola Šumadije pije tu vodu - komentariše za "Vesti" Borić.

Pomoćnik ministra zadužen za sektor upravljanja otpadom i otpadnim vodama Filip Abramović uverava nas da je lokacija kod Svilajнца pomenuta samo kao jedna od mogućih.

- Ministarstvo će razmatrati sve potencijalne lokacije i u koordinaciji sa lokalnom samoupravom i građanima na kraju videti koja je optimalna za izgradnju jednog takvog postrojenja. Naglašavam da sve vreme pričamo o postrojenju koje će biti potpuno bezopasno po životnu sredinu i građane, a koje će rešiti veliki problem koji Srbija ima kada je reč o opasnom otpadu i njegovom pravilnom tretmanu - kaže Abramović za "Vesti".

Od gradonačelnika ni reč

Goran Borić kaže da Ekološki pokret Svilajnac nema dobru saradnju sa opštinskim vlastima i da im nikada nisu dali odgovore na postojeća pitanja, niti su dobili povratnu informaciju šta se dešava sa njihovim prijavama. "Vesti" su takođe pokušale da stupe u kontakt sa predsednikom opštine Predragom Milanovićem, ali je on bio na sastanku. Prema rečima sekretarice, potom je napustio zgradu opštine zajedno sa gostima, uz poruku da se neće vraćati do kraja radnog vremena.

U Svilajncu su na vlasti Milanovićeva Grupa građana "Svilajnac čuva budućnost" i Socijalistička partija Srbije.

Što dalje od naselja i vode

Međutim, Dobrivoje Budimirović, jedan od najdugovečnijih predsednika opštine u Srbiji, kaže da su im stručnjaci, ekolozi, savetovali da se takva postrojenja ne dozvole u naseljenom mestu kada god se ranijih godina razgovaralo sa njima.

Agitacija protiv straha

Ministar Trivan je konstatovao da nijedna lokalna samouprava ne želi da se na njenoj teritoriji gradi postrojenje za opasan otpad.

Zakon predviđa da za izbor konačne lokacije država mora da dobije saglasnost određene opštine. Kako će se rešiti ova pat pozicija, pitali smo Filipa Abramovića?

- Nama je cilj da nađemo rešenje koje će biti prihvaćeno, a ne nametnuto. Kada se izabere potencijalna lokacija, radićemo sa lokalnom samoupravom i građanima da se to shvati na pravi način. Ključno je da mi objasnimo građanima šta, gde i kako će to izgledati. Da im se predstavi i podigne svest o tome koji su benefiti samog postrojenja za celu Srbiju i koliko će to rešenje doprineti čak i njihovoj lokalnoj sredini. Takođe, da će ono što se bude pravilo biti potpuno neškodljivo i za životnu sredinu i za njihovo zdravlje - kaže Abramović.

- Rekli su nam samo sklonite to iz vaše sredine. To se pravi na značajnoj udaljenosti od naselja i gde nema vode u blizini - kaže Bidža.

Na ove tvrdnje, Abramović odgovara da će se prilikom izbora lokacije uzeti u obzir svi aspekti i moguće opasnosti i da će se izabrati optimalna lokacija koja neće doprineti zagađenju sredine.

- Što se tiče tehnologija koje će koristiti postrojenje, one još nisu izabrane. Ali, biće izabrane najmodernije i najproverenije koje će rešiti problem, a neće dodatno zagaditi životnu sredinu i ugroziti zdravlje stanovništva - uverava Abramović.

Mrtvo slovo na pravilniku

- Taj vojni poligon se nalazi u trećoj zoni zaštite vodoizvorišta Perkićevo, odakle se snabdevaju grad Svilajnac i desetak sela. I to uprkos postojećem pravilniku da se objekti koji

tretiraju tako opasne materije ne smeju praviti u toj zoni - objašnjava Borić.

Otrov na sve strane

Mogućnost da prvo državno postrojenje za preradu otrovnog otpada bude na njihovoj opštini nije jedini ekološki sporan projekat kada je reč o Svilajncu, gradiću na desnoj obali Velike Morave, poznatom i po velikom broju sugrađana koji su na radu u inostranstvu.

Poslednjeg dana januara, Goran Borić je sa svojim Pokretom organizovao skup ispred opštinske zgrade, upozoravajući da bivši vojni poligon preta da postane ekološka bomba.

- Firma FCC EKO ima deponiju od Svilajнца svega pet kilometara udaljenom u Lapovu, smeštenom takođe na obali Morave. Sada je ta firma iznajmila na prostoru bivšeg vojnog poligona pogon za opasni otpad. Oni planiraju da tu tretiraju prerađeno ulje, azbest, akumulatorsku kiselinu i slične otrovne materije.

Mukama Svilajčana kada je reč o ugrožavanju životne sredine tu nije kraj. Pre sedam godina, kaže Borić, firma Visan iz Zemuna je napravila pogon za proizvodnju otrova za pacove. Godine 2015. ista firma je napravila objekat za tretman medicinskog otpada i to bez odgovarajuće ekološke dozvole, samo sa opštinskom dozvolom.

- Za pogon za medicinski otpad opština nije tražila studiju procene uticaja na životnu sredinu, iako je po zakonu bila obavezna - tvrdi Borić.

On kaže da su svesni da se u Srbiji moraju izgraditi objekti u kojima bi se tretirao medicinski otpad, ali da je nelogično da se to gradi u Svilajncu koji nema velike medicinske ustanove.

Podseća da je svojevremeno Radmila Šerović bila načelnica odeljenja za upravljanje otpadom i govorila da treba napraviti četiri objekta za ovu namenu i to tamo gde su veliki zdravstveni centri - u Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu.

Izvor: vesti-online